

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक-ल

वर्ष १, अंक ८०]

सोमवार, नोव्हेंबर ३०, २०१५/अग्रहायण ९, शके १९३७

[पृष्ठे २, किंमत : रुपये १६.००

असाधारण क्रमांक २३२

प्राधिकृत प्रकाशन

(केंद्रीय) औद्योगिक विवाद अधिनियम व मुंबई औद्योगिक संबंध अधिनियम यांखालील
(भाग एक, चार-अ, चार-ब आणि चार-क यांमध्ये प्रसिद्ध केलेल्या अधिसूचना, आदेश व निवाडे यांव्यतिरिक्त)
अधिसूचना, आदेश व निवाडे.

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ३० नोव्हेंबर २०१५

अधिसूचना

कारखाने अधिनियम, १९४८.

क्रमांक एफएसी.२०१५/प्र.क्र. २५२/काम-४.—कारखाने अधिनियम, १९४८ च्या कलम ६६(१)(ब) मधील परंतुकान्वये प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तीचा वापर करून महाराष्ट्र शासन या अधिसूचनेद्वारे मे. लार्सन ऍन्ड टुब्रो लि., प्लॉट नं. ए-९, एम.आय.डी.सी.नागपूर, अहमदनगर ४१४ १११ या कारखान्यास कारखाने अधिनियम, १९४८ मधील महिला कर्मचाऱ्यांच्या कामाच्या वेळेसंबंधी असणाऱ्या तरतुदींमधून सूट देत असून याबाबत संमती असणाऱ्या महिला कर्मचाऱ्यांना सकाळी ५-०० ते सायंकाळी १०-०० वाजेपर्यंतच्या कालावधीकरिता काम करण्यास सदर अधिसूचना निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून पुढील १ वर्षाच्या कालावधीकरिता परवानगी देत आहे. सदर सूट ही खालील अटीच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे :—

अटी

- (१) कोणत्याही महिला कामगारास रात्री १०-०० वाजल्यापासून सकाळी ५-०० वाजेपर्यंत कामावर ठेवू नये.
- (२) व्यवस्थापनाने महिला कामगारांना, कामगारांच्या निवासस्थानापासून, कारखान्यापर्यंत व पुन्हा परत त्यांच्या निवासस्थानापर्यंत त्यांना ने-आण करण्यासाठी बस किंवा मोटारगाड्यातून विनामूल्य सोय केली पाहिजे. तसेच त्यांना कामावर येताना, जाताना व कामाच्या ठिकाणी सुरक्षिततेची पुरेशी व्यवस्था केली पाहिजे.
- (३) स्त्री कर्मचाऱ्यांच्या कामाच्या ठिकाणी व्यवस्थापनाने निवासस्थान ते आस्थापना व आस्थापना ते निवासस्थानाच्या वाहतुकीमध्ये स्त्री सुरक्षा रक्षकाची नियुक्ती करण्यात यावी. सकाळी ५-०० ते दुपारी २-०० व दुपारी २-०० ते रात्री १०-०० या पाळीत काम करणाऱ्या स्त्री कर्मचाऱ्यांच्या १ ते १० संख्येला १ महिला सुरक्षा रक्षक नेमण्यात यावी. त्याच पटीत पुढे सुरक्षा रक्षक नेमण्यात यावेत. स्त्री सुरक्षा रक्षकांना स्वसंरक्षणार्थ व त्यांच्या देखरेखीखाली असलेल्या स्त्री कर्मचाऱ्यांच्या संरक्षणाकरिता ज्युडो, कराटे इत्यादींचे प्रशिक्षण देण्यात यावे.

(४) स्त्री कर्मचाऱ्यांकरिता स्वतंत्र लॉकर्सची व्यवस्था करण्यात यावी व स्त्री कर्मचाऱ्यांच्या विश्रांतीकरिता विश्रांती कक्ष निर्माण करण्यात यावा. या पाळीत काम करणाऱ्या स्त्री कर्मचाऱ्यांना किमान पाच स्त्री कर्मचाऱ्यांच्या गटागटाने काम करण्यास देण्यात यावे.

(५) प्रत्येक स्त्री कर्मचाऱ्यास प्रत्येक सप्ताहामध्ये आलटून पालटून साप्ताहिक सुट्टी कोणत्याही प्रकारची वेतनातून कपात न करता देण्यात यावी. कर्मचाऱ्यांना आठवड्यात गटागटाने सुट्टी देण्यात यावी.

(६) साप्ताहिक सुट्टीचे वेळापत्रक प्रत्येक महिन्याच्या शेवटच्या दिवशी कर्मचाऱ्यांच्या माहितीसाठी सूचनाफलकावर प्रदर्शित करावे. कोणत्याही कर्मचाऱ्यास साप्ताहिक रजेपासून वंचित केले जाणार नाही. त्यांना आठवड्याची भरपगारी रजा दिली जाईल.

(७) कर्मचाऱ्याच्या जादा कामाचा भत्ता, कामाचा विस्तार, कालावधी व इतर अनुषंगिक बाबींबाबत कारखाने अधिनियम व महाराष्ट्र कारखाने नियम यांमधील तरतुदींचे पालन करणे आवश्यक आहे.

(८) महिला कामगारांचे ६ वर्षांपेक्षा लहान मुलांसाठी पाळणाघराची सुविधा उपलब्ध केली पाहिजे.

(९) पाळणाघराच्या व्यवस्थेचा फायदा घेण्याकरिता जे कामगार आपली लहान मुले कारखान्यात आणू इच्छितात त्या मुलांनाही उपरोक्त अट क्रमांक (८) मधील सुविधा कारखाना व्यवस्थापनाने उपलब्ध करून दिली पाहिजे.

(१०) सदर सूट ही या प्रस्तावासोबत संमतीपत्र देणाऱ्या महिलांकरिताच लागू राहील. या सूटबाबत संमती देणाऱ्या महिलांची किंवा युनियनची तक्रार असल्यास त्यांच्याबाबतीत सदर सवलत लागू राहणार नाही.

(११) व्यवस्थापनाने सदर सूट मिळालेल्या अधिसूचनेची प्रत ठळकपणे, सर्व महिला कर्मचाऱ्यांच्या माहितीकरिता सूचना फलकावर प्रदर्शित केली पाहिजे.

(१२) महिला कर्मचाऱ्यांच्या वेळेच्या संबंधात मा. उच्च न्यायालय, मद्रास यांनी रिट पिटीशन क्र. ४३६०/९९ या प्रकरणांमध्ये दिलेल्या मार्गदर्शक तत्वांचे कारखाना व्यवस्थापनाने पालन केले पाहिजे (सदर मार्गदर्शक तत्वांची प्रत औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय स्वतंत्रपणे कंपनीकडे पाठवेल.).

(१३) वरील आस्थापनेस दिलेली सूट ही सदर अधिसूचना **राजपत्रात** प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून पुढे एक वर्षाच्या कालावधीकरिता अंमलात येईल.

(१४) सदर अधिसूचनेद्वारे देण्यात आलेली सूट ही मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांचेकडे न्यायप्रविष्ट असलेल्या याचिकेमध्ये (याचिका क्र. १११११/२०१४) मा. उच्च न्यायालय भविष्यात तो निर्णय देईल त्या निर्णयाच्या अधीन राहून देण्यात येत असून कंपनीने शासनाकडे सादर केलेल्या बंधपत्रानुसार मा. उच्च न्यायालय या प्रकरणात जो निर्णय देईल तो कंपनीवर बंधनकारक असेल.

(१५) वरील क्रमांक (१) ते (१४) च्या अटींचे व्यवस्थापनाकडून उल्लंघन झाल्यास वरीलप्रमाणे दिलेली सूट/सवलत आपोआप रद्द समजली जाईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

बाळासाहेब कोळसे,

शासनाचे सहसचिव.